

15. Framvarp

til laga um viðauka við lög nr. 40, 19. júní 1922, um atvinnu við siglingar.

(Lagt fyrir Alþingi 1927).

1. gr.

Aftan við 19. gr. laga nr. 40, 19. júní 1922, um atvinnu við siglingar, komi ný grein svohljóðandi:

Þegar sjerstaklega stendur á og nauðsyn krefur, getur atvinnu- og samgöngumálaráðuneytið veitt undanþágu frá prófkröfum þeim og skilyrðum

að því er sjómensku snertir, sem nefnd eru í lögum þessum, en þó að jafnaði að eins frá liðunum b. og c. í 10. gr., b. í 12. gr. e. í 14. gr. og d. í 17. gr. Þó má siglingatíminn aldrei vera minni en belmingur hins áskilda tíma. Sje um að ræða aðrar undanþágur, má eigi veita þær nema forstöðumaður stýrimannaskólans telji þær forsvaranlegar.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta.

Það hefir undanfarin ár komið þrúfaldlega fyrir, að eigi hefir verið unt að fá stýrimenn og skipstjóra, — einkum á fiskiskip, — sem hafi haft nægilega langan siglingatíma til þess að fullnægja kröfum þeim, sem gerðar eru í siglingaatvinnulögunum. Hefir því ráðuneytið oft orðið að grípa til þess, að slá eitthvað af kröfunum, einkum að því er siglingatímamann snertir, þaræð annars oft hefði viljað til að skip yrðu ekki gerð út að sinni vegna skorts á hæfum mönnum.

Frumvarp þetta er því borið fram til þess að fá inn í lögin svipaða undanþáguheimild og var í 16. gr. siglingaatvinnulaganna frá 3. nóv. 1915, en sem síðar hefir komið í ljós að ófyrirsynju var afnumin með lögunum frá 1922. Það skal tekið fram, að þar sem venja er að bera allar slíkar undanþágubeiðnir undir þann sjerfræðing, sem stjórnin hefir til ráðuneytis í þessum efnum, ætti það að vera nægileg trygging fyrir því að undanþágur verði að eins veittar þegar þörf er á.

16. Frumvarp

til laga um veiting ríkisborgararjettar.

(Lagt fyrir Alþingi 1927)

Ríkisborgararjettur veitist frú Ingeborg Stein-Bjarnason listmálaranema, fæddri í Sviss.

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta.

Frú Ingeborg Stein-Bjarnason er fædd í Zürich 9. febrúar 1901 og er dóttir Þorleifs H. Bjarnason yfir kennara við Hinn alm. mentaskóla og fyrri konu hans, dr. phil. Adeline Rittershaus. Með því að faðir frú Ingeborg Stein-Bjarnason er og hefir ætið verið íslenskur ríkisborgari hefir dóttir hans einnig átt íslenskan ríkisborgararjett frá fæðingu, til þess er hún giftist, hinn 12. nóv. 1920, svissneskum verkfræðingi, Theodor Stein, en síðan hefir hún vita-skuld átt svissneskan ríkisborgararjett. En hjónabandi hennar og Steins var

slitið 20. maí 1925 og þar sem móðir hennar er látin, hefir hún óskað af fá aftur íslenskan ríkisborgararjett, þar sem engin bönd bindi hana lengur við Sviss, þegar hjónabandi hennar er slitið. Móðir hennar var þýsk. Umsækjandinn er nú við listmálaránám í Parísarborg og eftir því, sem atvik liggja til, virðist rjett að verða við þessari beiðni.

17. Frumvarp

til laga um samþykkt á landsreikningnum 1925.

(Lagt fyrir Alþingi 1927).

I. Tekjur:	Áæ lun	Reikningur
	kr.	kr.
1. Fasteignaskattur	215000,00	235182,30
2. Tekju- og eignarskattur	800000,00	2108926,91
3. Aukatekjur	280000,00	436760,64
4. Erfðafjárskattur	30000,00	37089,65
5. Vitagjald	195000,00	392470,87
6. Leyfisbrjefgjöld	10000,00	13527,05
7. Útflutningsgjald	700000,00	1226562,96
8. Áfengistollur	430000,00	808882,22
9. Tóbakstollur	400000,00	658267,50
10. Kaffi- og sykurtollur	890000,00	1093758,67
11. Vörutollur	1120000,00	2176428,63
12. Annað aðflutningsgjald	115000,00	262947,34
13. Verðtollur	... ..	2085668,23
14. Gjald af brjóstsýkur- og konfektgerð	15000,00	24934,04
15. Stimpilgjald	600000,00	386641,22
16. Lestagjald	30000,00	42311,50
17. Pósttekjur	350000,00	561992,83
18. Símatekjur	1000000,00	1468673,47
19. Vineinkasala	300000,00	550000,00
20. Tóbakseinkasala	200000,00	450000,00
21. Steinoliueinkasala	60000,00	90364,00
22. Skólagjöld	20000,00	26085,00
23. Bifreiðaskattur	22000,00	24687,26
24. Tekjur af fasteignum ríkissjóðs o. fl.	55100,00	40773,03
25. Tekjur af bönkum, Ræktunarsjóði, verðbrjefum o. fl.	225000,00	362352,36
26. Óvissar tekjur, ýmisl. greiðslur og endurgjöld	227000,00	904705,15
27. Tekjur samkv. sjerstökum lögum	... ..	327367,50
Samtals ...	8289100,00	16797360,33

II. Gjöld:		Fjárveiting	Reikningur
		kr.	kr.
1.	Greiðslur af lánum rikissjóðs og framlag til Landsbankans	2193602,13	2000197,41
2.	Borðfje Hans Hátignar konungsins	60000,00	60000,00
3.	Kostnaður við Alþingi og yfirskoðun landsreikninganna	174500,00	268925,91
4.	Til ráðuneytisins o. fl.:		
	A. Ráðuneytið o. fl.	155850,00	206601,88
	B. Hagstofan	36500,00	56454,44
	C. Gjöld í Kaupmannahöfu	39500,00	52219,40
5.	A. Dómgæsla og lögreglustjórn	396300,00	516452,34
	B. Ýmisleg gjöld	205600,60	290256,22
6.	Læknaskipun og heilbrigðismál	927260,00	1214835,63
7.	Til samgöngumála:		
	A. Póstmal	398374,00	456300,09
	B. Vegabætur	254000,00	481409,94
	C. Samgöngur á sjó	265000,00	294750,00
	D. Hraðskeyta- og talsímasamband	815300,00	1351906,90
	E. Vitamál	112650,00	169899,17
8.	Til kirkju- og kenslumála:		
	A. Andlega stjettin	218806,28	285033,25
	B. Kenslumál	845980,00	1112252,15
9.	Til visinda, bókmenta og lista	180810,00	203641,36
10.	Til verklegra fyrirtækja	531850,00	570273,08
11.	Skyndilán og lögboðnar fyrirframgreiðslur	4000,00	47617,95
12.	Eftirlaun og styrktarfje	190512,98	215296,79
13.	Óviss útgjöld	268000,00	340515,60
14.	Eimskipafjelag Íslands	...	60000,00
15.	Fjárgreiðslur samkv. lögum og fjáraukalögum	...	1403158,79
16.	Greitt Landsbankanum lán 1918	...	500000,00
17.	Afborgun lausra skulda	...	3376279,75
18.	Aukin innstæða	...	56242,32
19.	Aukinn sjóður	...	1206839,96
	Samtals ...	8274395,39	16797360,33

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta:

Frumvarp þetta er í sama formi og reikningslög þau, er áður hafa verið samþykkt. Landsreikningurinn fyrir árið 1925 verður lagður samhliða þessu frv. fyrir Alþingi, en hann telur allar tekjur og gjöld í sömu röð og fjárlögin, og vísast því til hans um nánari sundurliðun tekna og gjalda.